

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobkyně: **L. H. M.**, narozena X
státní příslušnost X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 963/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 20. 3. 2025, č. j. OAM-333/BE-BE01-VL18-Z-2025,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) rozhodl o zajištění žalobkyně v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání zajištění do 6. 7. 2025.

Obsah podání účastníků řízení

2. Žalobkyně v **žalobě** namítá, že zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není dostatečně odůvodněno. Tento důvod zajištění nevylučuje využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný byl povinen zvláštní opatření zvážit. Žalobkyně vysvětlila, že nemohla vycestovat z ČR do země původu z důvodu nedostatku financí. V případě návratu by byla navíc ohrožena na životě, protože si půjčila peníze od místních lichvářů. Není tedy pravdou, že by jí ve Vietnamu nic nehrozilo. O azyl požádala v zákonné lhůtě a nelze jí klást k tíži, kdy žádost podala. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a vychází z nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný nevzal v úvahu konkrétní okolnosti případu, jinak by užil zvláštní opatření. Žalovaný i policejní orgány nesprávně posoudili přiměřenost dopadu rozhodnutí o vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí soukromým a rodinným životem žalobkyně nezabýval. Zajištění cizince je mimořádným institutem, jehož smyslem není posouzení otázky, zda má být uděleno správní vyhoštění nebo zda má cizinec nuceně vycestovat, ale pouze vytvoření podmínek, aby účel nebyl zmařen. Jeho délka nesmí být nepřiměřená vzhledem ke sledovanému cíli. Cíle zajištění by bylo možno dosáhnout, i pokud by byla umístěna v pobytovém středisku. Žalobkyně by zde vyčkala rozhodnutí a je připravena poskytnout plnou součinnost správním orgánům v řízení o mezinárodní ochraně. Žalovaný neodůvodnil, proč by mírnější opatření nebyla v případě žalobkyně účinná, tedy že žalobkyně nebude se správními orgány spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobkyně byla zajištěna jen proto, že se na území ČR nacházela nelegálně. Odůvodnění délky zajištění je nedostatečné, šablonovité a nezohledňuje konkrétní situaci žalobkyně.
3. V **doplnění žaloby**, doručeném soudu dne 25. 4. 2025, žalobkyně uvedla, že si zajistila ubytování na adrese X, kde se bude zdržovat a přebírat si poštu. Má proto za to, že jsou dány podmínky pro užití zvláštního opatření spočívajícího v uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem. Žalobkyně současně předložila doklad o zajištění ubytování a dopis od T. T. T. A., narozené X, bytem X, jímž žádá o propuštění žalobkyně a uvádí, že zde žije legálně, má zde manžela a děti a pro žalobkyni, kterou označuje jako svou sestru, zajistila ubytování a chce se o ni plně postarat.
4. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** ji navrhl jako nedůvodnou zamítnout. Žalobkyni zajistil v souladu se zákonem. Žalobkyni bylo rozhodnutím ze dne 21. 6. 2018 uloženo správního vyhoštění, ale žalobkyně z ČR neodcestovala a až do 16. 3. 2025, kdy byla zadržena policií, zde pobývala bez platného pobytového oprávnění. O mezinárodní ochranu požádala až dne 19. 3. 2025, a to poté, co ji policie zajistila za účelem realizace správního vyhoštění. Z její výpovědi nevyplynulo, že by jí v dřívějším podání žádosti cokoliv bránilo. O mezinárodní ochranu tedy zjevně požádala až poté, co se hrozba návratu do země původu stala reálnou a ve snaze vyhoštění oddálit či zmařit. Žalobní námitky jsou obecné. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, i pokud jde o uplatnění zvláštních opatření.

Podstatný obsah správního spisu

5. Žalobkyně byla zadržena hlídkou cizinecké policie dne 16. 3. 2025 při pobytové kontrole na adrese X. Před hlídkou se schovávala na vnějším parapetu okna. Bylo zjištěno, že nedisponuje platným oprávněním k pobytu na území ČR.
6. Dne 17. 3. 2025 byl proveden výslech žalobkyně. Vypověděla, že je zdráva. V ČR měla od roku 2005 trvalý pobyt, ale v roce 2018 jí byl zrušen, protože se déle než šest let (od roku 2007 do 8. 11. 2017) zdržovala v zemi původu. Naposledy do ČR přicestovala 8. 11. 2017

na základě trvalého pobytu a od té doby zde pobývá nepřetržitě. Zdržuje se různě po Praze, nemá stálou adresu, není nikde kontaktní, nemá žádnou nájemní smlouvu, žádnou aktuální adresu

nikde nehlásila. Na území ČR je sama, nikoho z rodiny ani blízkých zde nemá. Je si plně vědoma, že jí bylo rozhodnutím ze dne 21. 6. 2018 uloženo správní vyhoštění, přičemž lhůta k vycestování uplynula dne 21. 12. 2023. Rozhodnutí nerespektovala, protože neměla peníze na vycestování. Ministerstvo ani žádnou společnost pomáhající cizincům s návratem o pomoc nepožádala. Prostředky na vycestování nemá ani nyní. V ČR nevlastní žádnou nemovitost ani zde nemá jiný majetek, vydělává si brigádami. Na dotaz ohledně možnosti uplatnění zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, na jaké adrese se zdržuje a zda disponuje finančními prostředky, žalobkyně odpověděla, že nemá stálou adresu a že finanční záruku dát nemůže ona ani nikdo jiný za ní. Nemá finanční prostředky potřebné k dalšímu pobytu v ČR a k vycestování. O azyl nikdy nežádala. Ke svému rodinnému stavu uvedla, že je rozvedená, má dospělé děti a její rodina žije v zemi původu. V ČR nemá ani jiné příbuzné a nesdílí domácnost s občanem ČR či EU. V ČR nemá žádné závazky a pohledávky, žádné společenské ani kulturní vazby, žádné známé, stýká se pouze s krajany. O svém zajištění nežádala vyrozumět žádnou osobu zdržující se na území ČR. Na dotaz ohledně příbuzných v zemi původu, frekvence kontaktu s nimi a místa pobytu v zemi původu odpověděla, že nikoho nemá. V zemi původu nemá žádný majetek. Kromě finančních prostředků jí ve vycestování z ČR nic nebrání. V zemi původu jí nic nehrozí, je pro ni bezpečná. Z ČR v případě správního vyhoštění vycestuje dobrovolně. Na dotaz, na jakou adresu jí lze doručovat písemnosti, uvedla, že není nikde kontaktní a že jí má správní orgán ustanovit opatrovníka a doručovat jemu.

7. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, rozhodnutím ze dne 17. 3. 2025, č. j. KRPA-87763-17/ČJ-2025-000022-ZSV, žalobkyni uložilo správní vyhoštění na dobu 36 měsíců se lhůtou pro vycestování v délce 30 dnů a rozhodnutím z téhož dne, č. j. KRPA-87763-19/ČJ-2025-000022-ZSV, rozhodlo o zajištění žalobkyně za účelem správního vyhoštění na dobu 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Téhož dne byla žalobkyně předána do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, kde dne 19. 3. 2025 podala žádost o mezinárodní ochranu.
8. Žalovaný následně **napadeným rozhodnutím** rozhodl o zajištění žalobkyně. Dospěl k závěru, že je nutné ponechat žalobkyni v zajištění i během řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Shrnul, že žalobkyni bylo v roce 2018 uloženo správní vyhoštění, které nerespektovala, a v ČR vědomě pobývala bez platného oprávnění k pobytu. Porušovala jak pobytová pravidla, tak úpravu zaměstnávání cizinců. Není nikde hlášena k pobytu. Je zdravá. V zemi původu jí nic nehrozí, ničeho se tam neobává, je pro ni bezpečná. O mezinárodní ochranu požádala až poté, co byla zajištěna za účelem realizace správního vyhoštění, ačkoliv podle její výpovědi jí v dřívějším podání žádosti nic nebránilo. Je tedy zřejmé, že o mezinárodní ochranu požádala ve snaze oddálit nebo zmařit realizaci vyhoštění, protože hrozba nuceného návratu do země původu se po zajištění stala reálnou. Jinak by o ni nepožádala. Přestože v ČR pobývá od 8. 11. 2017, nepodala žádost dříve. Žalobkyně chce podle svých slov v ČR pouze pracovat a vydělávat peníze. Zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu nelze uplatnit. Žalobkyně by nevyčkala výsledku řízení ve věci mezinárodní ochrany a navázala by na předchozí nelegální pobyt a práci. I z její výpovědi, že se nechce hlásit na policii, protože musí pracovat, lze usuzovat, že by zvláštní opatření nedodržovala. Žadatel o mezinárodní ochranu může být navíc zaměstnán až po uplynutí 6 měsíců od podání žádosti, což žalobkyni brání v realizaci jejího jediného cíle – pracovat a vydělávat.

Z dosavadního postupu a vyjádření žalobkyně je zřejmé, že její propuštění ze zajištění by ohrozilo řízení ve věci mezinárodní ochrany a správního vyhoštění. Nelze předpokládat, že by žalobkyně své jednání změnila a respektovala uložená zvláštní opatření. Žalobkyně není zranitelnou osobou. Pokud jde o délku zajištění, předpokládá žalovaný, že ve věci mezinárodní ochrany bude možno rozhodnout ve lhůtě 90 dnů (tj. přibližně v polovině zákonné šestiměsíční lhůty). Lhůta pro případnou žalobu činí 15 dnů. K tomu žalovaný přičetl lhůtu 5 dnů pro doručování písemností v soudním řízení. Žalobkyni proto zajistil na dobu 110 dnů.

Posouzení žaloby soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 46a odst. 7 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), protože neshledal důvod odchytil se od této zásady z důvodu pozdější změny stavu a nezbytnosti poskytnutí účinné soudní ochrany [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, č. 3933/2019 Sb. NSS]. Napadené rozhodnutí přezkoumal na základě uplatněných žalobních bodů a v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 8. 11. 2022, ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, též zkoumal, zda napadené rozhodnutí není stíženo jinými v žalobě neuplatněnými vadami či nezákonnostmi (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2023 Sb. NSS). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná. Existenci jiných vad či nezákonností (neuplatněných v žalobě), které by měly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, soud neshledal. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
10. Soud předesílá, že míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobkyni u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není na místě, aby soud za žalobkyni spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci zástupce žalobkyně (srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

K podmínkám zajištění žalobkyně

11. Žalobkyně byla zajištěna podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
12. Aplikovaný důvod zajištění koresponduje s důvodem uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „příjímací směrnice“). K výkladu tohoto důvodu zajištění se vyjádřil SDEU v usnesení ze dne 3. 6. 2021 ve věci *J. A.*

proti Slovinsku, C-186/21 PPU, podle něhož tento důvod obsahuje dvě odlišné kumulativní podmínky: podmínku zajištění žadatele za účelem vyhoštění a podmínku existence přiměřených důvodů, založených na objektivních kritériích, domnívat se, že žadatel podal žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení. Příkladem objektivního kritéria, kterého se orgány mohou dovolávat, je skutečnost, že žadatel již měl možnost přístupu k řízení o mezinárodní ochraně. Obdobně se k naplnění důvodů zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 288/2016-27, v němž uvedl, že jsou v daném ustanovení obsaženy tři podmínky, za kterých lze vydat rozhodnutí o zajištění: (1) podání žádosti až v zařízení pro zajištění cizinců; (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem se vyhnout hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet; (3) žádost o udělení mezinárodní ochrany bylo možno podat dříve. Tyto podmínky je přitom třeba splnit kumulativně.

13. Otázkou účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany se NSS zabýval například v rozsudku ze dne 29. 7. 2022, č. j. 5 Azs 328/2020-21, v němž konstatoval, že pokud jde o „*existenci oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, odůvodnil žalovaný naplnění této podmínky zajištění tím, že stěžovatel nevyužil možnosti požádat o mezinárodní ochranu již dříve, byť tak mohl učinit, přičemž vědomě nerespektoval zákony ČR. Nejvyšší správní soud popsané zdůvodnění naplnění dané podmínky považuje za dostatečné, neboť stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až [...] tři dny po svém zajištění za účelem správního vyhoštění.*“
14. Zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má tedy za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Jde o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31).
15. Žalobkyně namítá, že zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není dostatečně odůvodněno a že byla zajištěna pouze proto, že se na území ČR nacházela nelegálně. Tyto námitky nejsou důvodné.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil splnění podmínek pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dostatečně a zcela v souladu s výše citovanou judikaturou. Není sporu o tom, že žalobkyně žádost podala v zařízení pro zajištění cizinců, kam byla umístěna poté, co policie rozhodla o jejím zajištění za účelem realizace správního vyhoštění. Žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala právě až po svém zajištění, ačkoliv v ČR pobývala nepřetržitě od roku 2017. Nevyšly přitom najevo žádné skutečnosti, které by jí bránily v dřívějším podání žádosti. Její žádost o udělení mezinárodní ochrany proto žalovaný považoval za účelovou oprávněně. Nic na tom nemění ani tvrzení žalobkyně, že jí ve vycestování bránil nedostatek finančních prostředků potřebných k vycestování.
17. Žalobkyně v žalobě nově přichází s tvrzením, že v případě návratu do země původu by byla ohrožena na životě, protože si půjčila peníze od místních lichvářů.

18. Toto nové tvrzení nicméně není s to relevantně zpochybnit závěr žalovaného, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu, aby zamezila realizaci správního vyhoštění. Nic totiž nemění na tom, že měla-li tyto obavy z návratu do země původu, mohla žádost o mezinárodní ochranu podat kdykoliv dříve během svého pobytu v ČR, zvláště věděla-li, že je povinna se do země původu vrátit, protože již nedisponuje platným oprávněním k pobytu a bylo jí uloženo správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu ale požádala až poté, co byla zajištěna.
19. V této souvislosti soud připomíná, že při posouzení podmínek zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu. Postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána s cílem zamezit realizaci správního vyhoštění. Skutečnost, že žadatel v žádosti podané v zařízení pro zajištění cizinců tvrdí okolnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány relevantními z hlediska mezinárodní ochrany, nevylučuje postup podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Rozhodnutí o zajištění nijak nepředjímá výsledek řízení o mezinárodní ochraně ani jej nenahrazuje (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2020, č. j. 1 Azs 182/2019-41).

K možnosti uplatnění zvláštních opatření

20. Soud se dále k námitce žalobkyně zabýval tím, zda bylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření.
21. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu se zvláštním opatřením rozumí rozhodnutím žalovaného uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany (a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným, nebo (b) osobně se hlásit žalovanému v době jím stanovené.
22. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
23. K aplikaci těchto ustanovení, jimiž zákon o azylu transponoval čl. 8 odst. 2 a 4 přijímací směrnice, se vyslovil NSS např. v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž uvedl, že „[p]okud jsou ... splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. [...] Přitom nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Zvláštní opatření lze proto považovat za účinná, pokud lze jimi dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky – bez fyzického zajištění žadatele.“ Podle tohoto rozsudku je při zvažování zvláštních opatření na místě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. „Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince“. Volba zvláštních opatření je totiž v prvé řadě „vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány

spolupracovat. Uložení zvláštního opatření musí být dostatečné k zabezpečení jeho účasti nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nýbrž rovněž pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, pokud by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.“ Existují-li skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení či výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2019, č. j. 10 Azs 244/2019–34).

24. Dále lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, z něhož plyne, že při úvaze, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno odlišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území ČR neopustil, ačkoliv k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. V prvním případě není jisté, zda správní vyhoštění bude vůbec uloženo. Správní orgán teprve na základě informací o dosavadním jednání cizince hodnotí, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude cizincem mařen. Ve druhém případě je situace odlišná, neboť již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění. Obdobně se vyjádřil i rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, v němž uvedl: *„Konkrétním specifickým a poměrům osoby cizince bude odpovídat i rozsah povinnosti žalované odůvodnit, proč neužila zvláštních opatření, ale cizince zajistila. Na jedné straně palety možných situací bude např. cizinec, který jen projížděl územím ČR, neměl k ČR žádné ekonomické nebo sociální vazby, nedisponoval dostatečnými prostředky ke složení finanční záruky a takovou skutečnost ani netvrdil atd. [...], event. cizinec, který dvakrát nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, bez souhlasu Policie ČR opustil infekční oddělení nemocnice, kde byl hospitalizován ze zdravotních důvodů, bez patřičných oprávnění dvakrát vycestoval z ČR na území jiných členských států EU, v průběhu pěti let změnil identitu a byl evidován v informačním systému smluvních států [...]. Z judikatury jiných členských států EU lze uvést jako příklad situaci řešenou bulharským Nejvyšším správním soudem [...], který dospěl ke stejným závěrům ve vztahu k cizinci, který před krátkou dobou nelegálně vstoupil na území EU, neměl zde žádné bydliště, jiné místo k bydlení ani jiné sociální zázemí a neměl ani žádné peněžní prostředky [...]. V uvedených případech bude užití zvláštních opatření v zásadě vyloučeno. Na druhé straně však stojí případy cizince, který má k členskému státu EU vazby, má zde faktické zázemí, rodinu či jiné blízké osoby, případně má on sám či třetí osoba peníze ke složení finanční záruky, předchozí porušení povinností spjatých s vyhošťovacím řízením nebylo vědomé atd.“*
25. Žalobkyně namítá, že žalovaný nezjistil dostatečně a správně skutkový stav, nevzal v úvahu konkrétní okolnosti případu a dostatečně neodůvodnil, proč v jejím případě nelze užít zvláštní

opatření. Uvádí, že účelu zajištění lze dosáhnout, i pokud by byla umístěna v pobytovém středisku, kde by vyčkala rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, přičemž je připravena správním orgánům poskytnout plnou součinnost. Z doplnění žaloby pak vyplývá, že si zajistila ubytování u své sestry a její rodiny v X, kde by se zdržovala a přebírala si poštu.

26. Žalovaný nemožnost uplatnění zvláštních opatření odůvodnil obavou, že žalobkyně by v případě propuštění ze zajištění navázala na svůj předchozí nelegální pobyt. Odkázal dále na výpověď žalobkyně, která měla uvést, že v ČR chce pracovat, a proto se nemůže pravidelně hlásit na policii. Z dosavadního postupu a vyjádření žalobkyně tak usoudil, že nelze očekávat, že by žalobkyně své chování změnila a zvláštní opatření by respektovala.

27. Soud dává žalobkyni zčásti zapravdu v tom, že žalovaný v napadeném rozhodnutí zčásti vychází ze skutečností, které nemají oporu ve správním spise. Žalobkyně totiž při výsledku neuvedla, že chce v ČR pracovat a vydělávat peníze a neprohlásila, že by jí práce bránila v tom, aby se pravidelně hlásila policii v souladu s případným zvláštním opatřením. Tato část odůvodnění proto neobstojí.
28. Za dostatečný nicméně soud považuje druhý důvod, kterým je obava, že žalobkyně v případě propuštění naváže na svůj předchozí nelegální pobyt. Žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně zdůraznil, že žalobkyni bylo po zrušení trvalého pobytu v roce 2018 uloženo správní vyhoštění, které však nerespektovala, a v ČR nadále nelegálně pobývala až do svého zadržení v březnu 2025. V souladu s výše citovanou judikaturou je přitom předchozí nerespektování uloženého správního vyhoštění dostatečným důvodem pro neuplatnění zvláštních opatření. Námitka proto není důvodná.
29. Nic na tom nemohou změnit nynější tvrzení žalobkyně, že by se zdržovala v pobytovém středisku a plně spolupracovala se správními orgány, ani doklad o zajištěném ubytování. V této souvislosti se nelze nepozastavit nad tím, že ubytovatelem by měla být „sestra“ žalobkyně (a potažmo její rodina), přestože žalobkyně při výsledku uvedla, že v ČR žádné příbuzné nemá.

K přiměřenosti délky zajištění

30. Žalobkyně namítá, že délka zajištění je odůvodněna nedostatečně, šablonovitě a nezohledňuje konkrétní situaci žalobkyně.
31. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
32. Účel zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017-38, „[j]akkoliv nelze předjímat výsledek řízení o mezinárodní ochraně, stále trvá veřejný zájem na realizaci vyhoštění v případě, že toto řízení dopadne pro žadatele negativně.“ Zpravidla tak „nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.“ (shodně též rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, č. j. 7 Azs 426/2019-38).
33. Žalovaný žalobkyni zajistil na 110 dnů. Z toho 90 dnů připadá na řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, 15 dnů na lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a 5 dnů pro doručování písemností v soudním řízení. K délce řízení o žádosti uvedl, že v okamžiku, kdy rozhodoval o zajištění, nemohl vyloučit, že žádost bude shledána zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, ani že bude třeba ji posuzovat standardně, tj. z hlediska naplnění podmínek § 12 až 14b zákona o azylu. Nicméně s ohledem na to, že žalobkyně je zajištěna, bude o její žádosti rozhodovat přednostně, a proto předpokládá ukončení řízení ve lhůtě 90 dnů.
34. Zajištění o délce 110 dní se srovnatelným zdůvodněním předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně již obstálo v přezkumu NSS (srov. rozsudky ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 316/2017-43, či ze dne 12. 3. 2020, č. j. 7 Azs 426/2019-38). Zdejší soud s ohledem na možnou délku řízení o mezinárodní ochraně aproboval též zajištění o (tehdy maximální možné) délce 120 dní (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2023, č. j. 58 A 2/2023-15). Délka zajištění 4 měsíce je rovněž v souladu s judikaturou ESLP (srov.

rozsudek ze dne 2. 10. 2012 ve věci *Abdulkhakov proti Rusku*, stížnost č. 14743/11). V případech, kdy lze předpokládat rychlejší vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu její účelovosti, by měl žalovaný přistoupit k zajištění cizinců spíše na kratší dobu, a až následně, zjistí-li skutečnosti odůvodňující posuzování žádosti z hlediska § 12 až 14b zákona o azylu, tuto dobu prodloužit (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. 5. 2024, č. j. 47 A 2/2024-19).

35. V projednávané věci žalovaný délku zajištění odůvodnil přezkoumatelným způsobem a dostatečně při tom zohlednil okolnosti konkrétního případu žalobkyně. V souladu s citovanou judikaturou vycházel především z očekávané délky řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany (90 dnů), která se nevymyká běžným případům a odpovídá polovině zákonné lhůty pro rozhodnutí. Při odhadu délky řízení přihlédl i k tomu, že o žádosti žalobkyně bude rozhodovat přednostně a nelze prozatím vyloučit, že bude shledána zjevně nedůvodnou. Zbylých dvacet dnů žalovaný ponechal pro případné podání žaloby a doručování soudních písemností, což odpovídá zákonné úpravě a obvyklé praxi i v jiných případech. Žalobkyně sama neuvedla žádné konkrétní okolnosti, které měl žalovaný podle jejího názoru při stanovení délky zajištění zohlednit a které by činily stanovenou délku zajištění nepřiměřeně dlouhou. Námitka je proto nedůvodná.
36. Nad rámec nezbytného odůvodnění soud dodává, že samotná délka zajištění žalobkyni nezabavuje možnosti dalšího soudního přezkumu, neboť podle § 46a odst. 10 zákona o azylu má možnost podat nejdříve po uplynutí 15 dnů ode dne nabytí právní moci posledního rozhodnutí soudu žádost o propuštění ze zajištění s případně navazujícím soudním přezkumem. Pokud by navíc důvody pro zajištění pominuly dříve, musel by žalovaný žalobkyni bez zbytečného odkladu ze zajištění propustit [srov. § 46a odst. 13 písm. a) a d) zákona o azylu].

Ke zbývajícím námitkám

37. Žalobkyně dále namítla, že žalovaný nesprávně posoudil přiměřenost dopadu rozhodnutí o vyhoštění do jejího soukromého a rodinného života a že se v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval jejím soukromým a rodinným životem.
38. Správností posouzení dopadů rozhodnutí o vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabývat nemusel, neboť tato otázka přímo nesouvisí se zajištěním žalobkyně a nebyla vůbec předmětem předcházejícího řízení. Ze stejného důvodu se touto námitkou nezabýval ani soud.
39. Námitka, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí (tedy rozhodnutí o zajištění) nezabýval jeho dopadem do soukromého a rodinného života žalobkyně, není důvodná. Žalovaný neměl důvod se touto otázkou zabývat, protože sama žalobkyně při výslechu uvedla, že na území ČR nemá žádné rodinné příslušníky, žije sama, nemá ani stálou adresu a nemá zde ani jiné významné vazby. Ani v žalobě k této námitce neuvedla cokoli konkrétního. V této souvislosti soud analogicky odkazuje na závěry judikatury týkající se posouzení dopadu rozhodnutí správních orgánů ve věcech pobytu cizinců do soukromého a rodinného života: přes absenci výslovného zákonného požadavku jsou správní orgány povinny s ohledem na mezinárodní závazky vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) výjimečně posoudit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince, avšak k potenciální aktivaci uvedeného článku musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat

(srov. např. rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, a judikaturu tam citovanou). Takovou námitku žalobkyně před vydáním napadeného rozhodnutí u správních orgánů neuplatnila a konkrétní námitku neuvedla ani v žalobě.

40. Soud nepřehlédl, že podání žalobkyně vždy v nadpisu obsahují návrh na přiznání odkladného účinku. V textu podání však již návrh nijak neodůvodňuje a neuvádí jej ani v petitu. Soud nicméně pro úplnost uvádí, že o tomto návrhu nerozhodoval, neboť o žalobě je povinen rozhodnout ve lhůtě do 7 dnů ode dne doručení správního spisu (§ 46a odst. 8 zákona o azylu), zatímco o návrhu na přiznání odkladného účinku soud rozhoduje do 30 dnů od jeho podání (§ 73 odst. 4 s. ř. s.). U tohoto typu žalob je proto podávání návrhu na přiznání odkladného účinku z povahy věci bezúčelné, neboť soud musí ve věci samé rozhodnout v řádu několika málo dnů.

Závěr a náklady řízení

41. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost, která zahrnuje rovněž obranu jeho rozhodnutí v řízení před soudem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. května 2025

JUDr. David Kryška v. r.
samosoudce

